

A családon belüli gyermekbántalmazás hatásai a felnőttkori társas kapcsolatokra

Stéger Emma

Gyógypedagógia - alapképzés (BA) Nappali

Neveléstudományi Intézet, Gyógypedagógiai Tanszék

Belső témavezető: Dr. Szekeres Ágota egyetemi docens, Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem, Kaposvári Campus, Neveléstudományi Intézet, Gyógypedagógiai Tanszék

A szakdolgozat középpontjában a gyermekkori családon belüli bántalmazás témája áll, különös tekintettel annak hosszú távú hatásaira a felnőttkori társas kapcsolatok alakulása terén. A téma aktualitását a növekvő statisztikai adatok, a nemzetközi egészségügyi szervezetek figyelemfelhívása, valamint a poszt-pandémiás időszak családi dinamikájának megváltozása indokolja. A dolgozat továbbá feltárja a bántalmazás különböző formáit – fizikai, szexuális, érzelmi, elhanyagolás, valamint kevésbé ismert típusokat, mint például a gazdasági vagy digitális bántalmazás –, és bemutatja ezek jogi megítélését a magyar büntetőjog tükrében.

A dolgozat külön figyelmet fordít a gyermekkorban átélt traumák neurológiai és pszichológiai következményeire. Tudományos kutatások alapján ismerteti, hogyan gyorsítja fel a trauma a biológiai öregedést, hogyan befolyásolja az agyi struktúrák – például az alapértelmezett üzemmód hálózat – fejlődését, és hogyan változtatja meg a fájdalomérzékelést, stresszválaszt, valamint az érzelmi szabályozást. A szakirodalmi áttekintés alátámasztja, hogy a korai abúzus következtében gyakoriak a mentális zavarok – különösen a depresszió, szorongás és PTSD –, valamint a disszociatív és konverziós zavarok.

Társas kapcsolatok szintjén a dolgozat a bizonytalan kötődési mintázatok, az intimitáskerülés és az alacsony önértékelés kialakulására fókuszál. Kiemeli, hogy a bántalmazott gyermekek felnőttként gyakran kerülnek újra bántalmazó kapcsolatokba, illetve fokozottan ki vannak téve az erőszakos párkapcsolatok (IPV) kockázatának. A dolgozat célja nemcsak az áldozatok helyzetének megértése, hanem a társadalmi és jogi szemléletformálás elősegítése, a megelőzés és az intervenció lehetőségeinek bemutatása is.